ЗАКЛЮЧЕНИЕ НА ГЕНЕРАЛНИЯ АДВОКАТ
Г-Н P. CRUZ VILLALÓN
представено на 14 юли 2011 година[1]

1. Настоящото преюдициално запитване повдига въпроси за тълкуването на разпоредба от Митническия кодекс на Европейския съюз[2], която Съдът вече е имал възможност да тълкува[3], определяща длъжниците по митническото задължение, възникнало при неправомерното въвеждане на стоки на митническата територия на Съюза. При все това делото по главното производство има оригинална конфигурация и неговото разрешаване може да има немаловажни последици. Неговата специфика се дължи на факта, че участието в разглежданото неправомерно въвеждане е осъществено посредством интернет и че спорната неправомерност е настъпила в рамките на пощенския трафик. Поради тези две обстоятелства разрешаването на спора по главното производство може потенциално да засегне значителен брой лица предвид безпрецедентното развитие на каталожната търговия, извършвана посредством интернет[4], и предвид мултипилициращите последици на интернет[5].

I — Правна уредба

2. Член 202 от Митническия кодекс гласи:

„1. Вносно митническо задължение възниква при:

а) неправомерно въвеждане на митническата територия на Общността на стоки, подлежащи на облагане с вносни сборове

[…]

1 — Език на оригиналния текст: френски.

2 — Регламент (ЕИО) № 2913/92 на Съвета от 12 октомври 1992 година относно създаване на Митнически кодекс на Общността (ОВ L 302, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 2, том 5, стр. 58), изменен с Регламент (ЕО) № 2700/2000 на Европейския съвет и на Съвета от 16 ноември 2000 година (ОВ L 311, стр. 17; Специално издание на български език, 2007 г., глава 2, том 13, стр. 12, наричан по-нататък „Митническият кодекс“).

3 — Вж. по-специално Решение от 4 март 2004 г. по дело Viluckas и Jonusas (C-238/02 и C-246/02, Recueil, стр. I-2141), Решение от 23 септември 2004 г. по дело Spedition Ulustrans (C-414/02, Recueil, стр. I-8633) и Решение от 3 март 2005 г. по дело Papismedov и др. (C-195/03, Recueil, стр. I-1667).

4 — Както отбелязва например Европейският икономически и социален комитет в своето становище по предложението за Регламент (ЕО) на Европейския парламент и на Съвета за създаване на на Митнически кодекс на Общността (Модернизиран митнически кодекс) (COM (2005) 608 окончателен) (ОВ C 309, 2006 г., стр. 22), „количеството интернет или каталожни покупки на стоки в трети страни се увеличава показателно“.

5 — Това дело в по-широк аспект може да повлияе върху развитието на търговските практики, като например „drop shipment“, която позволява да се продаде стока, придобита от доставчик, който сам отговаря за доставката, и по този начин да се избегнат проблеми, свързани по-конкретно с управление на запасите, логистика и следпродажбени услуги.

По смисъла на този член неправомерно въвеждане е всяко въвеждане при нарушаване на членове 38—41, както и на член 177, второ тире.

2. Митническото задължение възниква в момента на неправомерното въвеждане на стоките.

3. Длъжникът е:

— лицето, извършило неправомерното въвеждане на стоките,

— лицата, участвали в неправомерното въвеждане на стоките, които са знаели или според обстоятелствата е трябвало да знаят, че въвеждането е неправомерно, и

— лицата, придобили или задържали стоките, които са знаели или според обстоятелствата е трябвало да знаят към момента на придобиване или получаване на стоките, че те са въведени неправомерно.“ [6]

6 — Митническият кодекс в рамките на периода, по време на който са настъпили разглежданите в главното производство факти, тоест между април 2004 г. и май 2006 г., е изменен по-конкретно с Регламент (ЕО) № 648/2005 на Европейския парламент и на Съвета от 13 април 2005 година за изменение на Регламент (ЕИО) № 2913/92 (ОВ L 117, стр. 13; Специално издание на български език, 2007 г., глава 2, том 17, стр. 220). Измененията в Митническия кодекс, направени с този регламент, и по-конкретно свързаните с член 40, обаче нямат пряко въздействие върху разрешаването на спора по главното производство.

II — Спорът по главното производство

3. От акта за преюдициално запитване, както и от представеното съгласно член 23 от Статута на Съда писмено становище е видно, че г-н Jestel, жалбоподател по главното производство, между месеците април 2004 г. и май 2006 г. извършва тръжна продажба на голям брой стоки с произход от Китай в интернет платформата за продажби eBay, в която поддържа два магазина от свое име [7].

4. Жалбоподателят по главното производство е действал като посредник при сключването на договори за продажба на стоките срещу заплащане за услугите, по-конкретно лингвистични, предоставяни по този начин чрез неговите магазини eBay. Китайският доставчик осигурявал доставката на стоките, определял техните цени и отговарял за тяхното експедиране към Съюза, като доставките на купувачите, установени в Германия, се извършвали директно по пощата.

7 — Веднага може да се уточни, че независимо от обстоятелството, че жалбоподателят по главното производство е упражнявал своята дейност посредством интернет, Директива 2000/31/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2000 година за някои правни аспекти на услугите на информационното общество, и по-специално на електронната търговия на вътрешния пазар (Директива за електронната търговия) (ОВ L 178, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 29, стр. 257) не намира приложение. Всъщност макар посредническата дейност eBay да попада в приложното поле на тази директива, случаят не е такъв — по силата на член 2, буква з), подточка ii) от нея — по отношение на „доставката на стоки, за които е сключен договор по електронен път“, както установява Съдът (вж. Решение от 2 декември 2010 г. по дело Ker-Optika (C-108/09, Сборник, стр. I-12213, точки 29 и 30).

5. Тази доставка на стоките е била извършвана, без да те да бъдат представени пред митническите органи и следователно без да бъдат заплатени вносните митни сборове, очевидно поради предоставената от китайския доставчик погрешна информация относно съдържанието и стойността на изпратените пратки.

6. Тъй като смята, че жалбоподателят по главното производство е участвал в неправомерното въвеждане на стоки на митническата територия на Съюза по смисъла на член 202, параграф 3, второ тире от Митническия кодекс, Hauptzollamt Aachen му изпраща акт за събиране на дължимите мита и данъци за суми от около 10 000 EUR за мита и 21 000 EUR за данък върху добавената стойност при внос.

7. Жалбоподателят по главното производство подава административна жалба срещу акта за събиране на дължимите мита и данъци, в която изтъква, че сключването на договорите за продажба в eBay и предаването на имената и адресите на купувачите на китайския доставчик не са можели да представляват участие в неправомерното въвеждане на стоки по смисъла на член 202, параграф 3, второ тире от Митническия кодекс, щом като тези действия са били извършени доста преди експедирането на стоките и са се отнасяли изключително до каузалната сделка.

8. След като административната жалба на жалбоподателя по главното производство е отхвърлена, също както жалбата срещу този отказ пред Finanzgericht (Германия), той подава ревизионна жалба пред Bundesfinanzhof.

III — Преюдициалните въпроси

9. Изправен пред въпроса дали участието на жалбоподателя по главното производство в сключването на договорите за продажба на стоки посредством неговите онлайн магазини в eBay е можело да бъде достатъчно, за да се предостави на последния качеството на длъжник по митническото задължение съгласно член 202, параграф 3, второ тире от Митническия кодекс, Bundesfinanzhof решава да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

„1) Възниква ли митническо задължение за лице, което е „участвало“ в неправомерното въвеждане на стоки на митническата територия на Европейския съюз съгласно член 202, параграф 3, второ тире от Регламент (ЕИО) № 2913/92 на Съвета от 12 октомври 1992 година относно създаване на Митнически кодекс на Общността, ако това лице не взема пряко участие при въвеждането на стоките на митническата територия на Съюза, а само посредничи при сключването на договорите за продажба на съответните стоки, но в този контекст предполага, че при доставката на стоките или на

част от тях продавачът би могъл чрез измамни действия да избегне заплащането на вносни митни сборове?

2) Доколкото случаят е такъв, достатъчно ли е лицето да смята за вероятно [извършването на посочените измамни действия от продавача], или за него възниква митническо задължение само ако знае, че те ще бъдат извършени?“

IV — Анализ

A — *Поставените въпроси*

13. Със своите два въпроса запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали фактите, с които е сезирана в спора по главното производство, попадат в приложното поле на разпоредбите на член 202, параграф 3, второ тире от Митническия кодекс.

10. Запитващата юрисдикция уточнява, че още не е бил решен окончателно въпросът дали жалбоподателят по главното производство е предполагал, че стоките са били внасяни при спазване на митническите формалности, дали е изпитвал съмнения в това отношение, или е знаел от самото начало, че вносът се извършва в нарушение на посочените формалности.

14. Необходимо е да се подчертае, че запитващата юрисдикция приема за установено, че спорните стоки са били въведени неправомерно на митническата територия на Съюза по смисъла на член 202, параграф 1 от Митническия кодекс. Това, което тя иска да установи, е дали обстоятелствата, при които жалбоподателят по главното производство се е включил в операциите, довели до спорното неправомерно въвеждане, могат да позволят той да се разглежда на основание член 202, параграф 3, второ тире от Митническия кодекс като длъжник по митническото задължение, възникнало при посоченото въвеждане.

11. Чешкото правителство и Европейската комисия представят писмени становища.

12. Тъй като заинтересованите лица, представили писмени становища, не са подали молба в този смисъл в предвидения в член 104, параграф 4 от Процедурния правилник на Съда срок, Съдът решава да не провежда съдебно заседание.

15. Запитващата юрисдикция посочва изрично, че изпитва съмнения, че по отношение на дадено лице, което, без да взема пряко участие при неправомерното въвеждане на стока, посредничи при сключването на договор за продажба за посочената стока, може да бъде прието,

че е участвало в това въвеждане по смисъла на член 202, параграф 3, второ тире от Митническия кодекс.

16. Впрочем запитващата юрисдикция иска да установи дали лице, което се намира в положението на г-н Jestel, може да бъде квалифицирано като длъжник по смисъла на член 202, параграф 3, второ тире от Митнически кодекс, щом като е можело да „предполага“ („in Betracht ziehen“), че при доставката на стоките или на част от тях е било възможно чрез измамни действия да се избегне заплащането на вносни сборове. С втория си въпрос запитващата юрисдикция иска да установи по-специално дали е достатъчно посоченото лице да е можело да смята тази възможност за „вероятна“ („für denkbar halten“) или, напротив, дали посоченото лице трябва да „знае“ („fest rechnen“), че тази възможност ще се осъществи.

Б — *Структурата на член 202, параграф 3 от Митническия кодекс: второто тире*

17. Член 202, параграф 3 от Митническия кодекс определя три категории лица, които могат да бъдат обявени за длъжници по митническото задължение, възникнало при неправомерното въвеждане на стока на територията на Съюза. На първо място, това са извършителите на неправомерното въвеждане, на второ място — лицата, участвали в неправомерното въвеждане, които са знаели или според обстоятелствата е трябвало да знаят, че то е било неправомерно, и на трето място — лицата, придобили или задържали въведената неправомерно стока, като са знаели или според обстоятелствата е трябвало да знаят, че това въвеждане е било неправомерно.

18. Както Съдът е постановил, от самия текст на член 202, параграф 3 от Митническия кодекс следва, че законодателят на Съюза е възнамерявал да уреди изчерпателно условията за определяне на длъжниците по митническото задължение [8] и да определи широко лицата, които могат да бъдат признати за длъжници по митническото задължение [9] в случай на неправомерно въвеждане на стоки на митническата територия на Съюза.

19. Безспорно е, че не жалбоподателят по главното производство е лицето, което физически е въвело [10] спорните стоки на митническата територия на Съюза, и че следователно то не може да бъде разглеждано като длъжник по митническото задължение на основание член 202, параграф 3, първо тире от Митническия кодекс [11].

8 — Решение по дело Spedition Ulustrans, посочено по-горе (точка 39), Решение по дело Papismedov и др., посочено по-горе (точка 38). Вж. също Решение от 15 септември 2005 г. по дело United Antwerp Maritime Agencies и Seaport Terminals (C-140/04, Recueil, стр. I-8245, точка 30).

9 — Решение по дело Papismedov, посочено по-горе (точка 38).

10 — Такъв би бил случаят например на шофьора на камион, който е пропуснал да се яви с превозваните от него стоки пред първия срещнат по пътя митнически пункт при неговото влизане на територията на Европейския съюз, както в случая по дело Viluckas и Jonusas, посочено по-горе.

11 — Решение по дело Viluckas и Jonusas, посочено по-горе (точка 29) и Решение по дело Spedition Ulustrans, посочено по-горе.

20. Безспорно е също, че то не е придобило или задържало спорните стоки и че също не може да бъде прието за длъжник по митническото задължение на основание член 202, параграф 3, трето тире от Митническия кодекс.

21. Следователно запитващата юрисдикция правилно иска да се установи приложимостта на член 202, параграф 3, второ тире от Митническия кодекс към разглежданите по главното производство факти.

B — *Кой е длъжник по смисъла на член 202, параграф 3, второ тире от Митническия кодекс?*

22. Квалификацията „длъжник“ по смисъла на член 202, параграф 3, второ тире от Митническия кодекс е подчинена на условия, основаващи се на подлежащи на преценка обстоятелства, които по принцип са обективни, а именно участието във въвеждането на спорните стоки, и субективни, а именно знанието за неправомерността на това въвеждане. Както Съдът е имал възможност да подчертае напълно синтезирано, длъжникът — физическо или юридическо лице, трябва да е участвал съзнателно [12] в операциите по неправомерно въвеждане на стоките на митническата територия на Съюза с уточнението, че подлежащите на субективна преценка обстоятелства в някои случаи могат да изключат тази квалификация [13].

23. Преди да бъдат разгледани подробно условията за прилагане на член 202, параграф 3, второ тире от Митническия кодекс, трябва да се напомни че запитващата юрисдикция се основава на принципа, че стоките са въведени неправомерно на територията на Съюза и следователно в нарушение на формалностите, предвидени в членове 38—41 от Митническия кодекс. Тя обаче не представя почти никаква друга информация в това отношение, макар това въвеждане да е извършено в рамките на пощенския трафик. Впрочем пощенският трафик е обект на специфични разпоредби, някои от които международноправни, които могат да окажат влияние върху разрешаването на спора по главното производство. Следователно се налага кратко представяне на основните разпоредби, приложими към пощенския трафик, преди разглеждането на двете условия за прилагане на член 202, параграф 3, второ тире от Митническия кодекс.

1. Предварителни бележки относно спецификата на пощенския трафик

24. В съответствие с член 38, параграф 1, буква а) от Митническия кодекс стоките, въведени на митническата територия на

12 — Решение по дело Papismedov и др., посочено по-горе, точка 40.

13 — Решение по дело Spedition Ulustrans, посочено по-горе (точки 27 и 28) и Решение по дело Papismedov и др., посочено по-горе (точка 40).

Съюза, трябва да бъдат незабавно превозени от въвеждащото ги лице до съответното митническо учреждение, определено от митническите органи, или до друго място, определено или одобрено от тези органи. Член 38, параграф 4 от Митническия кодекс при все това предвижда изключение от това правило за пощенския трафик, при условие че не се създават пречки за осъществяването на митническия надзор и на митническия контрол [14].

25. До настоящия момент Съдът не е бил призоваван да тълкува тази разпоредба от Митническия кодекс, нито, по-общо, да разглежда митническите правила, приложими към пощенския трафик.

26. Членове 237 и 238 от Регламент (ЕИО) № 2454/93 на Комисията от 2 юли 1993 година за определяне на разпоредби за прилагане на Регламент (ЕИО) № 2913/92 [15], съставляващи раздел 4, озаглавен „Пощенски пратки“, от дял VII, включващ разпоредбите, приложими към обикновената процедура за митническо деклариране, установяват основните приложими специфични правила в правото на Съюза [16] към пощенските пратки [17].

27. Регламент (ЕИО) № 918/83 на Съвета от 28 март 1983 година относно установяване на режима на Общността за митнически освобождавания [18] освен това предвижда освобождаване от вносни мита на

14 — Вж. също член 45 от Митническия кодекс.

15 — ОВ L 253, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 2, том 7, стр. 3. Регламент (ЕИО) № 4151/88 на Съвета от 21 декември 1988 година относно определяне на разпоредбите, приложими за стоки, въвеждани на митническата територия на Общността (ОВ L 367, стр. 1), отменен с Митническия кодекс, вече предвиждал специфични разпоредби за пощенските пратки (вж. по-специално пето съображение, както и член 3, параграф 4 и член 10 от този регламент).

16 — Тук трябва обаче да се напомни, че в съответствие с член 8 от Решение 2000/597/ЕО, Евратом на Съвета от 29 септември 2000 година относно системата на собствените ресурси на Европейските общности (ОВ L 253, стр. 42; Специално издание на български език, 2007 г., глава 1, том 2, стр. 206), приложимо към момента на настъпване на фактите по главното производство, собствените ресурси на Европейските общности, упоменати в член 2, параграф 1, букви а) и б) от посоченото решение, които включват митата, „се събират от държавите членки в съответствие с националните разпоредби, наложени със закон, регламент или административен акт, които където е подходящо, ще бъдат адаптирани, за да посрещнат изискванията на правилата на Общността“.

17 — Член 237, параграф 1, А от Регламент № 2454/93 в този смисъл уточнява, че пощенските пратки, и по-конкретно колетите, се „смятат“ за декларирани пред митницата за редовен внос или (хипотезата по буква а) в момента, в който влизат в митническата територия, при условие че са освободени от задължението да се предявяват пред митницата съгласно разпоредбите на член 38, параграф 4 от Митническия кодекс, или в противен случай (хипотезата по буква б) в момента, в който са представени пред митническите органи, при условие че са придружени от декларация формуляр CN22 и/или CN23. Първоначално е ставало дума за декларации формуляр C1 и/или C2/CP3. Разпоредбата е изменена с член 1, точка 6 от Регламент (ЕО) № 1602/2000 на Комисията от 24 юли 2000 година за изменение на Регламент № 2454/93 (ОВ L 188, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 2, том 12, стр. 122), за да се вземе предвид обстоятелството, че формулярите, предвидени от Световния пощенски съюз за деклариране на пратки, изпратени с писмо или колет, са били подменени (вж. в този смисъл съображение 9 от посочения регламент).

18 — ОВ L 105, стр. 1, с поправка в ОВ L 271, 1986 г., стр. 31; Специално издание на български език, 2007 г., глава 2, том 2, стр. 126. Този регламент е изменен с Акта относно условията на присъединяването на Чешката република, Република Естония, Република Кипър, Република Латвия, Република Литва, Република Унгария, Република Малта, Република Полша, Република Словения и Словашката република и промените в учредителните договори на Европейския съюз — Протокол № 3 за зоните на суверенните бази на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия в Кипър (ОВ L 236, 2003 г., стр. 940). Този регламент след това е отменен с Регламент (ЕО) № 1186/2009 на Съвета от 16 ноември 2009 година за установяване на система на Общността за митнически освобождавания (ОВ L 324, стр. 23).

пратките с незначителна стойност, тоест непревишаваща 22 EUR [19], както и на пратките от частноправен субект до частноправен субект, по-специално от частноправен субект, намиращ се в трета страна, до друг частноправен субект, намиращ се на митническата територия на Съюза, доколкото става въпрос за внос без всякакъв търговски характер [20].

28. В акта за преюдициално запитване обаче изобщо не се споменават тези специфични освобождавания, нито дори Регламент № 918/83. Чешкото правителство впрочем извежда от фактическите обстоятелства, изложени в акта за преюдициално запитване, че спорните стоки е трябвало да бъдат посочени от изпращача на пратките, тоест от доставчика, в приложената към последните документация, а именно формулярите CN21 или CN22, като стоки с незначителна стойност, освободени от вносни сборове на основание член 27 от Регламент № 918/83. От акта за преюдициално запитване може също да се направи извод, че спорният внос във всеки случай не може предвид неговата честота да се ползва от освобождавания като обмен между частноправни субекти.

29. Запитващата юрисдикция обаче трябва да установи фактите, от които може да изведе евентуални заключения в това отношение.

30. Това, което трябва да се има предвид, е, че пощенските пратки са предмет на особени правила, които са установени най-вече не с актовете на вторичното право на Съюза, посочени по-горе, а с Конвенцията на Световния пощенски съюз, приета на 10 юли 1964 г. в рамките на Организацията на обединените нации [21], и с Международната конвенция за опростяване и хармонизация на митническите процедури [22], съставена в Киото на 18 май 1973 г. [23], и по-специално приложение E.4 към нея относно митнически формалности при пощенски трафик, одобрено с Решение 94/798/

19 — Вж. членове 27 и 28 от този регламент. Това освобождаване засяга стоките, изпратени директно от трета страна на получател, намиращ се на територията на Съюза, с изключение на алкохолни продукти, парфюми и тоалетна вода и тютюн и тютюневи изделия.

20 — Вж. членове 29—31 от посочения регламент.

21 — Тази конвенция, към която всички държави — членки на Съюза, са се присъединили, установява общата правна уредба, уреждаща международните пощенски дейности.

22 — Решение 75/199/ЕИО на Съвета от 18 март 1975 година за сключване на Международна конвенция за опростяване и хармонизация на митническите процедури и приемане на приложението към нея относно митническите складове (ОВ L 100, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 2, том 1, стр. 17).

23 — С Решение 2003/231/ЕО на Съвета от 17 март 2003 година относно присъединяването на Европейската общност към Протокола за изменение към Международната конвенция за опростяване и хармонизация на митническите процедури (Конвенция от Киото) (ОВ L 86, стр. 21; Специално издание на български език, 2007 г., глава 2, том 15, стр. 115) Съюзът се присъединява към Протокола за изменение към Международната конвенция за опростяване и хармонизация на митническите процедури, приет от Съвета по митническо сътрудничество на 26 юни 1999 г. Вж. също Решение 2004/485/ЕО на Съвета от 26 април 2004 година за изменение на Решение 2003/231/ЕО относно присъединяването на Европейската общност към Протокола за изменение на Международната конвенция за опростяване и хармонизация на митническите процедури (Конвенция от Киото) (ОВ L 162, стр. 113; Специално издание на български език, 2007 г., глава 2, том 17, стр. 31). Присъединяването обхваща текста на посочения протокол за изменение, включително допълнения I и II, с изключение на допълнение III.

ЕО на Съвета от 8 декември 1994 г. [24], както са приложени в различните национални правни системи [25].

31. От разпоредбите на Международната конвенция за опростяване и хармонизация на митническите процедури, и по-конкретно от приложение E.4 относно митническите формалности при пощенски трафик, по-специално следва, че отговорност за спазването на митническите формалности в рамките на международните пощенски пратки носи главно изпращачът, който трябва да представи изискваните документи, а именно формуляр митническа декларация (първоначално формуляри C2/CP 3 в приложение E.4 и понастоящем митническата декларация CN22 или CN23 в Митническия кодекс), необходимите търговски или проформа фактури и всякакви други документи, които при необходимост могат да бъдат изисквани (напр. сертификат за произход, фитосанитарен сертификат, разрешение за износ).

2. Участието във въвеждането на стоките на митническата територия на Съюза

32. Както отбелязва запитващата юрисдикция, посоченото в член 202, параграф 3, второ тире от Митническия кодекс понятие „участие“ не е определено от посочения кодекс. Последният освен това не извършва никакво препращане към правото на държавите членки с цел определяне на смисъла и обхвата на тези разпоредби. Ето защо става въпрос за самостоятелно понятие на правото на Съюза, което Съдът трябва да определи. Съдът всъщност многократно е постановявал, че както от изискването за еднакво прилагане на правото на Съюза, така и от принципа за равенство следва, че разпоредба от общностното право, чийто текст не съдържа изрично препращане към правото на държавите членки с оглед на определяне на нейния смисъл и обхват, трябва по принцип да получи самостоятелно и еднакво тълкуване навсякъде в Съюза, което трябва да бъде направено, като се отчитат контекстът на разпоредбата и целта на разглежданата разпоредба [26].

33. Веднага трябва да се подчертае, че разпоредбите на член 202, параграф 3 от Митническия кодекс, имат за предмет не да определят кой е „отговорен“ за неправомерното въвеждане на стоки на територията на Съюза, а по-общо да определят длъжниците по възникналото при това неправомерно въвеждане задължение, в по-общия интерес за защитата на финансовите интереси на Съюза.

24 — Решение относно приемане от страна на [Общността] на приложения Д.7 и E.4 към Международната конвенция за опростяване и [хармонизация] на митническите процедури (ОВ L 331, стр. 11; Специално издание на български език, 2007 г., глава 2, том 6, стр. 209). Следва да се отбележи, че това приложение обаче е одобрено с общо условие и условия, касаещи стандарти 19 и 26 и препоръчителни практики 23, 24 и 25.

25 — Вж. в това отношение моя коментар в бележка под линия° 16.

26 — Вж. по-специално Решение от 18 януари 1984 г. по дело Ekro, (327/82, Recueil, стр. 107, точка 11), Решение от 19 септември 2000 г. по дело Linster (C-287/98, Recueil, стр. I-6917, точка 43) и Решение от 27 февруари 2003 г. по дело Adolf Truley (C-373/00, Recueil, стр. I-1931, точка 35).

34. Всъщност член 202, параграф 3 от Митническия кодекс трябва най-напред да се разгледа в светлината на предходните параграфи, и по-специално на параграф 1, буква а), който определя неправомерното въвеждане по-конкретно с позоваване на разпоредбите на членове 38—41 от Митническия кодекс. По силата на член 202, параграф 1, последно изречение от Митническия кодекс въвеждането на стоки на територията на Съюза се счита за неправомерно, щом като те не са били представени пред митническите органи в съответствие с разпоредбите на членове 38—41 от посочения Митнически кодекс.

35. Така тази разпоредба потвърждава централната роля на митническото деклариране, и в по-широк смисъл — на лицето, което подава митническа декларация, в Митническия кодекс. Както Съдът е имал възможност да констатира, качеството на платец на митническото задължение е свързано изключително с процедурата за митническо деклариране, то произтича от правните последици, свързани с процедурата за деклариране [27]. Длъжник по митническото задължение по принцип е декларантът, или евентуално лицето, за сметка на което е извършено декларирането [28], или още лицето, което носи задължението за деклариране [29]. Самият предмет на член 202 от Митническия кодекс в тази връзка е да разшири [30] обхвата на понятието за длъжник по митническото задължение до лицата, които са нарушили разпоредбите на митническата правна уредба на Съюза, свързани с митническото деклариране, потвърждавайки по този начин a contrario централната роля на последното [31].

36. Предвид това трябва да се отбележи, че трите тирета на член 202, параграф 3 от Митническия кодекс установяват поредност, която показва определена градация в „намесата“ на лицето, считано за длъжник поради неговото участие в неправомерното въвеждане на стоки. Така, първото тире определя като основен длъжник, или от първи ред, така да се каже, лицето, извършило неправомерното въвеждане, тоест лицето, което по принцип е трябвало да осъществи действията по митническо оформяне и да изпълни задълженията на подаващото митническа декларация лице. Във второто и третото тире се посочват лицата, които, макар да не „отговарят“ за действията по митническо оформяне съгласно разпоредбите на Митническия

27 — Решение от 14 ноември 2002 г. по дело Ilumitrónica (C-251/00, Recueil, стр. I-10433, точки 32, 33 и 65).

28 — Напр. работодателят на лицето, извършило спорното неправомерно въвеждане при изпълнение на задачите, които са му възложени от него (вж. Решение по дело Spedition Ulustrans, посочено по-горе).

29 — Решение по дело Viluckas и Jonusas, посочено по-горе (точки 23 и 24).

30 — Вж. по-специално Решение от 2 април 2009 г. по дело Elshani (C-459/07, Сборник, стр. I-2759, точки 26—28).

31 — По подобие на членове 203—205, 210, 211, както и на член 220 от Митническия кодекс, които обхващат всички случаи, характеризиращи се с нарушаване от съответния оператор на митническата правна уредба на Съюза (вж. Решение от 31 март 2011 г. по дело Aurubis Balgaria (C-546/09, Сборник, стр. I-2531, точки 32—34).

кодекс, все пак са намесени или преди, или непосредствено след неправомерното въвеждане.

37. По този начин член 202, параграф 3 от Митническия кодекс позволява да се определят няколко категории длъжници и при необходимост — солидарни длъжници [32] по митническото задължение, възникнало при неправомерното въвеждане на стоки, определени в зависимост от тяхната намеса в спорното действие. Необходимо е да се наблегне в това отношение на факта, че Митническият кодекс не установява никакво предимство на дадена категория длъжници пред друга категория, като митническата администрация може да се обърне, без разлика, към длъжника, който според нея най-добре може да позволи да се постигне целта на тази разпоредба, а именно заплащането на митата, избегнати поради неспазването на митническите формалности.

38. Установеното от член 202, параграф 3, второ тире от Митническия кодекс обективно условие в този контекст е формулирано много общо, явно за да може да обхване всякакви видове хипотези. Това, което се изисква, не е действително „участие“ в „неправомерно въвеждане“ на стоки на митническата територия и следователно повече или по-малко пряка намеса в неправомерното деяние, а просто „участие“ във въвеждането на стоките като такива, тоест намеса във всички операции, довели до физическото присъствие на стоките на митническата територия на Съюза.

39. Както подчертава генералният адвокат Tizzano в своето заключение по делото, по което е постановено Решение по дело Spedition Ulustrans [33], посочено по-горе, „това условие ще бъде изпълнено всеки път, когато дадено лице взема материално или морално участие във въвеждането на стоката в Общността“. Така се подчертава, че потенциалното [34] приложно поле на тази разпоредба е особено широко и че то може да обхване както прекия принос за физическото въвеждане на стоките на митническата територия на Съюза, тоест активно съучастие в преминаването чрез измамни действия на външните граници на Съюза [35], така и косвения принос, като например участието във финансирането на вносните операции, водещи до неправомерното въвеждане, или още — както в главното производство — самото посредничество при сключването на договора за

32 — Какъвто е бил случаят в делото, по което е постановено Решение по дело Spedition Ulustrans, посочено по-горе.

33 — Точка 40 от посоченото заключение.

34 — Тоест ако второто субективно условие е изпълнено.

35 — Това важи за споделената отговорност на шофьора на камиона, в който стоките са преминали външните граници на Съюза в нарушение на митническите формалности, и неговия работодател, както в делото, по което е постановено Решение по дело Spedition Ulustrans, посочено по-горе.

продажба на стоката, която впоследствие е въведена по неправомерен начин на митническата територия на Съюза.

40. Несъмнено, както следва от акта за преюдициално запитване, въвеждането на стоките на митническата територия на Съюза е настъпило в рамките на пощенския трафик и жалбоподателят по главното производство не е бил нито изпращач нито получател на пощенските пратки, съставляващи това въвеждане. Тези обстоятелства обаче не могат да ми позволят да стигна до извода, че жалбоподателят по главното производство не е „участвал“ в спорното въвеждане, след като основанието на митническото задължение, възникващо от недекларирането пред митницата на стоките или от декларирането им под неправилно наименование [36], е член 202 от Митнически кодекс.

41. За сметка на това спецификата на пощенския трафик със сигурност трябва да бъде взета предвид в рамките на преценката на субективното условие, изисквано съгласно второ и трето тире от член 202, параграф 3 от Митническия кодекс, което ще разгледам по-нататък и чиято цел е именно да смекчи строгостта на обективното условие, приложимо към лицата, които по принцип не са обвързани от задълженията на лицето, което подава митническа декларация.

36 — Решение по дело Papismedov и др., посочено по-горе (точка 36).

42. Следователно може да се заключи, че лице, посредничило при сключването на договори за продажба, отнасящи се до стоки, въведени на територията на Съюза, „е участвало“ в това въвеждане по смисъла на член 202, параграф 3, второ тире от Митническия кодекс.

3. „Са знаели или според обстоятелствата е трябвало да знаят, че въвеждането е неправомерно“

43. Лицето, което „е участвало“ във въвеждането на стоките на територията на Съюза в изложения по-горе смисъл, обаче може да бъде квалифицирано като длъжник по митническото задължение само при условие — в съответствие с член 202, параграф 3, второ тире от Митническия кодекс — да се докаже, че то е знаело или в условията на алтернативност, че според обстоятелствата е трябвало да знае, че това въвеждане е било неправомерно. Запитващата юрисдикция уточнява в това отношение, че все още не е установила това.

44. Както Съдът многократно е подчертавал, в рамките на производство по член 267 ДФЕС, основано на ясно разделение на правомощията между националните юрисдикции и Съда, националната юрисдикция е компетентна да извърши всяка преценка на обстоятелствата по

делото [37]. Затова Съдът не следва сам да установява, че субективното условие е било изпълнено в конкретния случай, че жалбоподателят по главното производство е знаел или „според обстоятелствата е трябвало да знае“, че въвеждането на спорните стоки е било неправомерно. Все пак, за да е полезен със своя отговор, в дух на сътрудничество с националните юрисдикции Съдът може да им предостави всички указания, които счита за необходими [38]. Следователно Съдът трябва да предостави на запитващата юрисдикция указанията, които да ѝ позволят да извърши това установяване, и информация относно метода, който да следва, и критериите, които да използва.

45. Основната трудност, която повдига второ тире на член 202, параграф 3 от Митническия кодекс, както впрочем и трето тире, безспорно е да се определи значението на израза „според обстоятелствата

37 — Вж. по-специално Решение от 16 март 1978 г. по дело Oehlschläger (104/77, Recueil, стр. 791, точка 4), Решение от 15 ноември 1979 г. по дело Denkavit Futtermittel (36/79, Recueil, стр. 3439, точка 12) и Решение от 10 февруари 2011 г. по дело Haribo Lakritzen Hans Riegel и Österreichische Salinen (C-436/08 и C-437/08, Сборник, стр. I-305, точка 41).

38 — Вж. по-специално Решение от 1 юли 2008 г. по дело MOTOE (C-49/07, Сборник, стр. I-4863, точка 30), Решение от 4 юни 2009 г. по дело Mickelsson и Roos (C-142/05, Сборник, стр. I-4273, точка 41), Решение от 15 април 2010 г. по дело Sandström (C-433/05, Сборник, стр. I-2885, точка 35), и Решение от 22 декември 2010 г. по дело Lecson Elektromobile (C-12/10, Сборник, стр. I-14173, точка 15).

е трябвало да знаят“ [39], че въвеждането е неправомерно“ [40].

46. С втория от своите два въпроса запитващата юрисдикция ни предлага алтернатива, тоест два възможни отговора. От една страна, би могло да се приеме, че лице, което е участвало в разглежданото неправомерно въвеждане, е длъжник по митническото задължение, щом като е било в състояние да сметне за вероятно или да предположи, че това неправомерно деяние може да се осъществи. От друга страна, би могло да се приеме, че то е длъжник само при условие че то на практика е сигурно, че това неправомерно деяние може да се осъществи.

39 — На английски: „reasonably have been aware“, на немски: „vernünftigerweise hätten wissen müssen“ и на испански: „debiendo saber razonablemente“.

40 — Трябва да се отбележи, че Митническият кодекс включва други разпоредби, съдържащи близки или идентични формулировки. Член 8, параграф 1, първо тире се отнася до обезсилването на благоприятно решение, прието на основата на невярна или непълна информация. Член 201, параграф 3, втора алинея се отнася до митническите декларации, основани на невярна информация. Член 203, параграф 3, второ и трето тире се отнася до отклонението на стоки от митнически надзор. Член 205, параграф 3 се отнася до изразходването на стоки, подлежащи на облагане с вносни сборове и намиращи се в свободна зона или в свободен склад. Член 210, параграф 3, второ тире се отнася до изнасянето от митническата територия на Съюза на подлежаща на облагане с износни сборове стока, без митническа декларация. Самият Съд използва идентични формулировки в своите решения (Решение от 17 март 2011 г. по дело Комисия/Португалия, C-23/10). Употребата на сходни формулировки е силно разпространена и в актовете, налагащи санкции на трети държави или на някои лица или образувания („smart sanctions“), като дадено физическо или юридическо лице не може да се счита за отговорно за нарушението на забрана, ако то не е „имал[о] основателна причина да предполага […]“, че неговото действие ще доведе до тази последица (вж. напр. член 10, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 442/2011 на Съвета от 9 май 2011 година относно ограничителни мерки с оглед на положението в Сирия (ОВ L 121, стр. 1).

47. Изобщо не съм убеден, че законодателят на Съюза е имал намерение да позволи лице, което е „участвало“ във въвеждането на стоките на територията на Съюза, в много широкия смисъл на „участието“, който по-горе предложих да се възприеме, да може да бъде квалифицирано като „длъжник по митническото задължение“ по смисъла на член 202, параграф 3, второ тире от Митническия кодекс, щом като то не е било в състояние да изключи възможността, че това неправомерно въвеждане ще се извърши, тоест — и за да се възпроизведе формулировката на запитващата юрисдикция — щом като то го смята за „вероятно“ („denkbar“). Освен това не съм сигурен, че квалификацията „длъжник по митническото задължение“ по смисъла на тази разпоредба изисква равнището на сигурност, внушено от идеята, че разглежданото лице трябва със сигурност да знае („fest rechnen“), че това неправомерно въвеждане ще се извърши.

48. Ето защо съм склонен да приема, че трябва да се изостави алтернативата, която предлага запитващата юрисдикция, и да се положи старание да се изведе самостоятелно тълкуване на израза, използван в разпоредбите на член 202, параграф 3, второ и трето тире от Митническия кодекс [41].

49. Изразът „според обстоятелствата“ е позоваване на положението на средно съобразителен икономически субект [42] и обозначава това, което всеки е трябвало да знае при нормални обстоятелства. Това, което изисква субективното условие, в крайна сметка е оценка in concreto на информацията, с която е разполагало или е могло да разполага разглежданото лице при нормални обстоятелства, за да се прецени степента на вероятност то съзнателно да е извършило измамни действия, свързани с митническите правила.

50. Предвиденото в член 202, параграф 3, второ тире от Митническия кодекс субективно условие следователно налага на митническата администрация да докаже, под контрола на компетентните юрисдикции, че лицето, участвало в неправомерното въвеждане на спорните стоки, е разполагало, трябвало е да разполага или е могло да разполага с информация, позволяваща му да установи това неправомерно въвеждане, да го предвиди и евентуално да предотврати неговото извършване.

41 — Вж. в този смисъл моя коментар в точка 32 от настоящото заключение.

42 — Понятието за средно съобразителен икономически субект, разбира се, напомня за понятието за средния потребител, или интернет потребителя, който е относително осведомен и в разумни граници наблюдателен и съобразителен, въз основа на което се преценява поспециално отличителният характер на дадена марка (Решение от 18 юни 2002 г. по дело Philips, C-299/99, Recueil, стр. I-5475 и Решение от 15 септември 2005 г. по дело BioID/СХВП, C-37/03 P, Recueil, стр. I-7975). Понятието „средният потребител, който е относително осведомен и в разумни граници наблюдателен и съобразителен“ е използвано и в друг контекст, различен от този на правото на марките (вж. Решение от 16 юли 1998 г. по дело Gut Springenheide и Tusky (C-210/96, Recueil, стр. I-4657). Вж. също в областта на защита на потребителите, Решение от 4 октомври 2007 г. по дело Schutzverband der Spirituosen-Industrie (C-457/05, Сборник, стр. I-8075), както и в областта на заблуждаващата реклама Решение от 8 април 2003 г. по дело Pippig Augenoptik (C-44/01, Recueil, стр. I-3095).

51. В рамките на тази оценка компетентните национални органи и юрисдикции могат да вземат предвид всякакъв вид фактори. Като указание и неизчерпателно могат да се цитират: положението на разглежданото лице (обикновено частно лице, лице, действащо по занятие, или лице, действащо извън основното си занятие), както и качеството, в което то е участвало в спорната операция, естеството на дейностите, разглеждани като „участие“ в спорното неправомерно въвеждане, както и стадият на вносната операция, по време на който са се осъществили тези дейности (финансиране на вносни операции, организация на начините за превоз на стоките, сключване на договори за продажба), договорните задължения, които то евентуално има, или просто информацията, която се счита, че то е знаело, или което е на разположение и е лесно достъпна.

52. Компетентните национални органи и юрисдикции следва да оценят, претегляйки ги, различните относими фактори, които са им известни и въз основа на които може да се докаже с достатъчна степен на вероятност, че разглежданото лице е действало съзнателно. Макар да трябва да им се признае сигурна свобода на преценка в това отношение, те са длъжни да извършат тази оценка при спазване на правилата за събирането на доказателствата в подобни случаи, в съответствие с принципите на равностойност и на ефективност [43].

53. След като се уточни горното, единствено с цел да се даде полезен отговор на въпросите на запитващата юрисдикция и в заключение бих искал да илюстрирам по-конкретно факторите, които биха могли да бъдат взети предвид в рамките на разглеждания по главното производство случай.

54. Както следва от уточненията, предоставени от запитващата юрисдикция, участието на жалбоподателя по главното производство в неправомерното въвеждане на спорните стоки е било извършено посредством неговите магазини eBay.

55. Комисията отбелязва в това отношение, че жалбоподателят по главното производство, от една страна, не може да отрече, че в този смисъл е извършвал чрез своите магазини eBay, с определена степен на правомерност и със стопанска цел дейност по пускане в продажба на стоки по интернет, като е организирал и улеснявал сключването на договори за продажба, отнасящи се до доставките на стоки от Китай към Съюза, и от друга страна, не е могъл да не знае факта, че доставките от това естество са пораждали задължението да се платят вносни сборове. По този въпрос

43 — Вж. в това отношение по-специално Решение от 10 април 2003 г. по дело Steffensen (C-276/01, Recueil, стр. I-3735, точка 80), Решение от 7 септември 2006 г. по дело Laboratoires Boiron (C-526/04, Recueil, стр. I-7529), Решение от 24 април 2008 г. по дело Arcor (C-55/06, Сборник, стр. I-2931, точка 192) и Решение от 28 януари 2010 г. по дело Direct Parcel Distribution Belgium (C-264/08, Сборник, стр. I-731, точки 32—36 и 42—47).

Комисията се позовава на информационната брошура относно поръчката на стоки по интернет (електронна търговия), изготвена от германската митническа администрация. От тук Комисията стига до извода, че е можело основателно да се очаква той да съобщи на доставчика или на своите потребители за съществуването на действащите разпоредби и да наблегне на тяхното спазване, ако е имал съмнения относно правомерността на въвеждането на спорните стоки на територията на Съюза.

56. По този начин Комисията припомня два фактора, а именно, от една страна, естеството на дейностите на жалбоподателя по главното производство, и в конкретния случай характера на извършваната почти по занятие — с оглед продължителността и обема ѝ — негова интернет дейност, и от друга страна, публичността на относимата информация за митническите правила, приложими към тези дейности. Тези фактори налагат следните коментари.

57. Първият фактор, трябва да се подчертае, засяга в по-малка степен статута на жалбоподателя по главното производство, отколкото естеството на неговите дейности или условията, при които той упражнява посочените дейности. Не става въпрос за това да се определи дали последният трябва да се разглежда като лице, действащо по занятие, лице, действащо извън основното си занятие, или като обикновен любител, защото това разграничение не намира никакво основание в Митническия кодекс. Макар несъмнено упражняването от дадено физическо лице на дейност по занятие да предполага, че то по презумпция познава всички правила, приложими към посочената дейност [44], упражняването от дадено физическо лице на любителска дейност, напротив, не може само поради този факт да го освободи нито от задължението за спазване на приложимите митнически правила, нито от всякаква отговорност за евентуалното им нарушаване.

58. За сметка на това продължаваният характер на разглежданата дейност, също както и количеството на съответните стоки, броят и честотата на изпратените пощенски пратки, както и обстоятелството, че последните са били изпратени от един и същ доставчик или от много ограничен брой доставчици, със сигурност са фактори, които следва да се вземат предвид в рамките на тази оценка. Също така обстоятелството, че разглежданото лице е променило начина, по който е упражнявало дейността си именно с оглед избягване изпълнението на митническите формалности, може да има решаващо значение в този контекст.

59. Вторият фактор, а именно публичността на относимата информация, със сигурност представлява основният елемент, който следва да се вземе предвид, за да се оцени дали дадено лице логично може да

44 — За сметка на това характерът на осъществяваната дейност на дейност „по занятие“ очевидно може да бъде взет предвид при преценката на информацията, с която разполага разглежданото лице.

се приеме за съзнателно извършило измамни действия, свързани с митническите правила. В това отношение запитващата юрисдикция може без съмнение да вземе предвид предназначената за обществеността като цяло лесно установима и лесно достъпна информация, като например информационната брошура относно поръчката на стоки по интернет, посочена от Комисията. Освен това запитващата юрисдикция трябва да може да се основе, с по-голяма сигурност, на информацията, с която жалбоподателят по главното производство е бил договорно задължен да се запознае, а именно условията за ползване [45] и специфичните правила на eBay.

60. Към тази категория „задължителна“ информация по-специално се отнасят „правилата за продавачите“ [46], които всички членове на eBay трябва да прочетат и да разберат и които целят по-конкретно да осигурят прилагането на „местната законова и подзаконова нормативна уредба“. По този начин продавачите са договорно обвързани да познават и да спазват правилата за пускане в продажба на международно равнище [47], които уточняват необходимостта продавачите и купувачите да спазват различните действащи правни уредби. В така предоставената онлайн информация от eBay в раздела „Помощ“ на уебсайта по-специално се намира документ, озаглавен „Документи и митнически формалности“ [48], достъпен в рубриките, озаглавени „Плащане и доставки“, „Опаковане и изпращане на предмет“, „Международна доставка“, който представя обобщено митническите задължения, принадлежащи на продавачите.

61. Въпреки това и както посочих по-горе, запитващата юрисдикция следва да определи дали — предвид естеството на дейностите на жалбоподателя по главното производство, предвид информацията, с която той е бил длъжен да се запознае, и предвид фактическия и правен контекст, в който посочените дейности са се осъществили, по-конкретно факта, че въвеждането на спорните стоки е извършено в рамките на пощенския трафик — той може да бъде квалифициран като „длъжник по митническото задължение, възникнало при неправомерното въвеждане на стоки на митническата територия на Съюза“ по смисъла на член 202, параграф 3, второ тире от Митническия кодекс.

45 — http://pages.ebay.fr/help/policies/user-agreement.html.

46 — http://pages.ebay.fr/help/policies/seller-rules-overview.html.

47 — http://pages.ebay.fr/help/policies/seller-international.html.

48 — http://pages.ebay.fr/help/pay/customs.html.

V — Заключение

62. Следователно предлагам на Съда да отговори на преюдициалните въпроси, поставени от Bundesfinanzhof, по следния начин:

„Член 202, параграф 3, второ тире от Регламент (ЕИО) № 2913/92 на Съвета от 12 октомври 1992 година относно създаване на Митнически кодекс на Общността, изменен с Регламент (ЕО) № 2700/2000 на Европейския съвет и на Съвета от 16 ноември 2000 година, трябва да се тълкува в смисъл, че митническо задължение, произтичащо от участието в неправомерното въвеждане на стока на митническата територия на Европейския съюз, възниква за лице, което, без да взема пряко участие в посоченото въвеждане, е участвало в него в качеството на посредник при сключването на договори за продажба, свързани със споменатите стоки, ако е доказано с достатъчна степен на вероятност, че то е действало съзнателно с оглед на информацията, с която е разполагало или е можело да разполага при нормални обстоятелства.

В това отношение компетентните национални органи и юрисдикции трябва да оценят и да претеглят различните относими фактори, които са им известни, при спазване на правилата за събирането на доказателствата в подобни случаи, в съответствие с принципите на равностойност и на ефективност.“